

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ผล

วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๖๒๖

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูไม้ผล

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ผล

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกทุเรียนทั้งหมด ๗๕ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๘๔๔,๓๑๘ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกมังคุดทั้งหมด ๗๒ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๒๕๙,๓๗๒ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกเงาะทั้งหมด ๖๙ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๒๙,๒๙๒ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกลำไยทั้งหมด ๗๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑,๗๒๓,๒๔๙ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ผลที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูทุเรียน

- ๒.๑.๑ หนอนเงาะผล พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๓๙ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๙ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๐ ไร่)
- ๒.๑.๒ เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๒๒๑ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๕๙ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๖๒ ไร่)
- ๒.๑.๓ เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๗๔๘ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒๑๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๕๓๗ ไร่)
- ๒.๑.๔ โรครากเน่าโคนเน่า พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๔,๓๖๑.๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑๖๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๔,๕๒๖.๒ ไร่)

๒.๒ ศัตรูมังคุด

- ๒.๒.๑ เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด ๓ จังหวัด จำนวน ๒๔๑ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
- ๒.๒.๒ เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด ๖ จังหวัด จำนวน ๕๖๒ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑๘ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๕๒๑ ไร่)
- ๒.๒.๓ โรคใบจุด พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๑๗๗ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูทุเรียน

๓.๑.๑ หนอนเงาะผลทุเรียน สำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบรอยทำลายของหนอนให้ใช้ไม้หรือลวดแข็งเขี่ยตัวหนอนออกมาทำลาย ผลทุเรียนที่เน่าและร่วงเพราะถูกหนอนทำลายควรเก็บมาเผาไฟหรือฝัง ตัดแต่งผลทุเรียนที่มีจำนวนมากเกินไปโดยเฉพาะผลที่อยู่ติดกันควรใช้กาบมะพร้าวหรือกิ่งไม้กั้นระหว่างผล เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยวางไข่หรือตัวหนอนเข้าทำลายหลบอาศัย อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แตนเบียน *Apanteles* sp. เมื่อจำเป็นต้องใช้สารเคมีกำจัดแมลง แนะนำให้ใช้สารเคมี ได้แก่ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คลอร์ไพริฟอส ๔๐% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นเฉพาะส่วนผลทุเรียนที่พบการทำลายของหนอนเงาะผล ในแหล่งที่มีการระบาด พ่นหลังจากทุเรียนติดผลแล้ว ๑ เดือน พ่น ๓ - ๔ ครั้ง ทุก ๒๐ วัน

๓.๑.๒ โรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน แจ้งเตือนให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่และหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ในการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน

๓.๑.๓ เพลี้ยแป้ง หากพบระบาดเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ดส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง หากพบการระบาด บริเวณผลทุเรียนให้ใช้น้ำพ่นบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อให้เพลี้ยแป้งหลุดออกไป หรือใช้น้ำผสมไวท์ออยล์ อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นเพื่อกำจัด เนื่องจากเพลี้ยแป้งจะแพร่ระบาดโดยมีมดพาไป การป้องกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไรเออน (มาลาไรเออน ๘๓% อีซี) อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร หรือคาร์บาริล (เซฟวิน ๘๕% ดับบลิวพี) อัตรา ๑๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นไว้ตามกิ่งสามารถป้องกันไม่ให้มดคาบเพลี้ยแป้งเคลื่อนย้ายไปยังส่วนต่างๆ ของต้นทุเรียน หรือการพ่น สารฆ่าแมลงไปที่โคนต้นจะช่วยป้องกันมดและลดการเข้าทำลายของเพลี้ยแป้งได้

๓.๑.๔ เพลี้ยไฟ หากพบเพลี้ยไฟจำนวนมากหรือเท่ากับ ๑ ตัวต่อ ๔ ดอก หรือ ๑ ตัวต่อยอด ให้พ่นด้วย สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น อิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๓ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และไม่ควรมีพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

๓.๒ การควบคุมศัตรูมังคุด

๓.๒.๑ หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของศัตรูพืช และดูแลสวนให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๒ หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด ๗๐% ดับบลิวจี อัตรา ๓ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และไม่ควรมีพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้ เพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้ และมักพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟในระยะที่ มังคุดออกดอกถึงติดผลอ่อน อาจทำให้ดอกและผลอ่อนร่วง ผลที่ไม่ร่วงเมื่อมีการพัฒนาผลโตขึ้น จะเห็นรอยทำลาย ชัดเจน เนื่องจากผิวเปลือกมังคุดมีลักษณะขรุขระที่เรียกว่า ผิวขี้กลาก ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพต่ำ

๓.๒.๓ หากพบการระบาดของโรคใบจุด ให้ตัดแต่งกิ่งหรือใบที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกแปลง หากพบ การระบาดรุนแรงให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คาร์เบนดาซิม ๕๐% ดับบลิวพี อัตรา ๑๐ - ๑๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ กลุ่มโคนาโซล เช่น โพรพิโคนาโซล เฮกซะโคนาโซน ๒๐ ซีซี ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๔.การคาดการณ์ศัตรูไม้ผล ในช่วงระหว่างวันที่ ๘ - ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๔

ภาคเหนือ

- ลำไย ระวัง เพลี้ยแป้ง หนอนคืบกินใบ โรคราดำ และโรคพุ่มไม้กวาด

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ทุเรียน ระวัง เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไฟ ไรแดง หนอนเจาะผล และด้วงหนวดยาวเจาะลำต้น

ภาคกลาง และภาคตะวันตก

- ทุเรียน ระวัง เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไฟ ไรแดง หนอนเจาะผล หนอนเจาะเมล็ด และด้วงหนวดยาวเจาะลำต้น
- ลำไย ระวัง เพลี้ยแป้ง มวนลำไย หนอนคืบกินใบ โรคราดำ และโรคพุ่มไม้กวาด

ภาคตะวันออก

- ทุเรียน ระวัง เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไฟ ไรแดง ด้วงหนวดยาวเจาะลำต้น หนอนเจาะผล หนอนเจาะเมล็ด โรคราแป้ง และโรครากเน่าโคนเน่า

- มังคุด ระวัง เพลี้ยไฟ เพลี้ยแป้ง โรคแอนแทรคโนส และโรคใบจุด

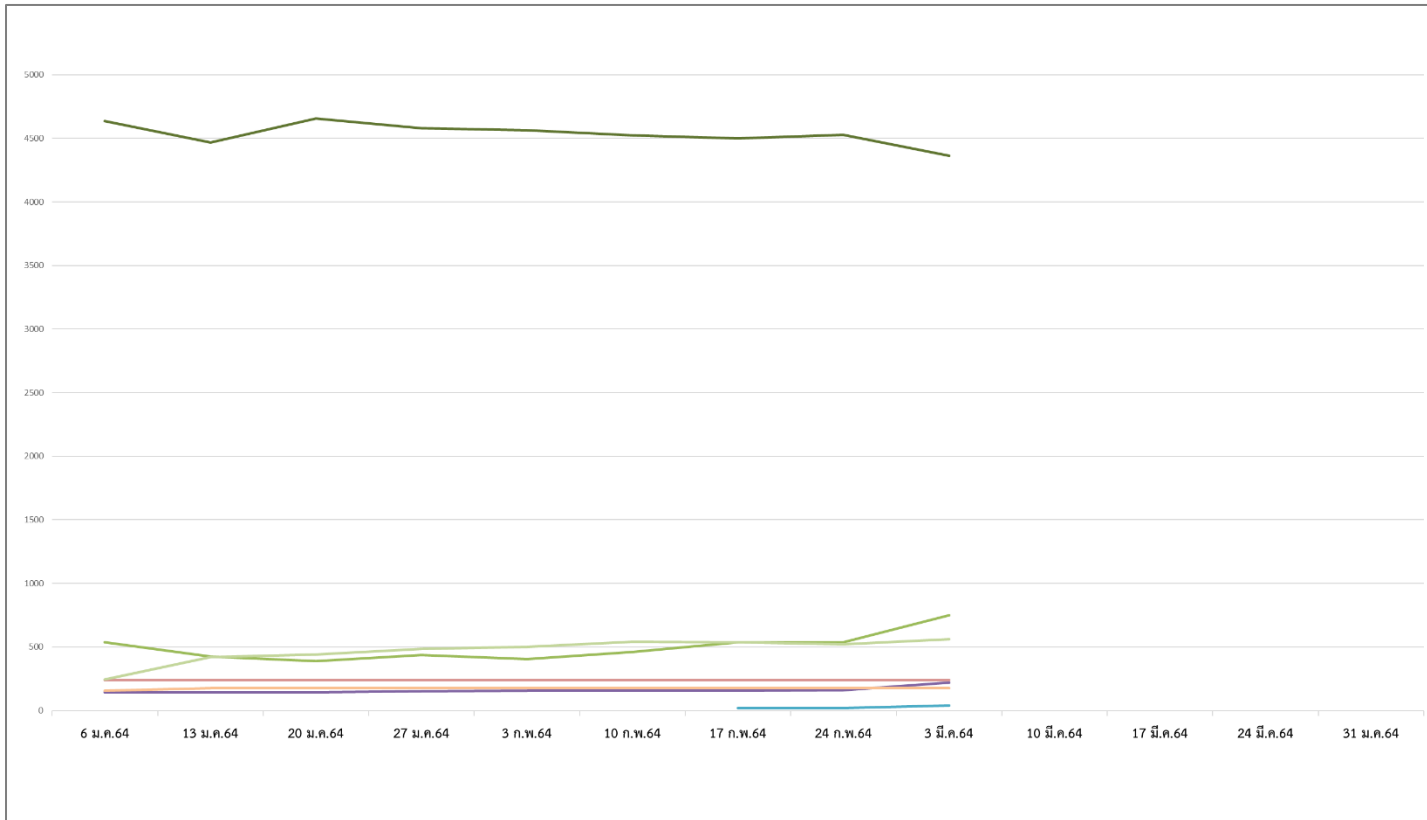
- เงาะ ระวัง เพลี้ยไฟ เพลี้ยแป้ง หนอนกินช่อดอก โรคใบจุดสาหร่าย โรคราแป้ง และโรคขอบแห้ง

ภาคใต้

- ทุเรียน ระวัง เพลี้ยแป้ง เพลี้ยไฟ ไรด่าง ตั๊กแตนยาวเจาะลำต้น หนอนเจาะผลทุเรียน หนอนเจาะเมล็ด และโรครากเน่าโคนเน่า

- มังคุด ระวัง เพลี้ยไฟ เพลี้ยแป้ง หนอนกินใบ โรคนแอนแทรคโนส โรคราสีชมพู และโรคใบจุด
- เงาะ ระวัง เพลี้ยไฟ เพลี้ยแป้ง หนอนกินช่อดอก และโรคขอบแห้ง

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ผล ปี ๒๕๖๔

- หนอนเจาะผล - ทูเรียน ๓๙ ไร่
- เพลี้ยไฟ - ทูเรียน ๗๔๘ ไร่
- เพลี้ยแป้ง - ทูเรียน ๒๒๑ ไร่
- โรครากเน่าโคนเน่า - ทูเรียน ๔,๓๖๑.๕ ไร่
- เพลี้ยแป้ง - มังคุด ๒๔๑ ไร่
- เพลี้ยไฟ - มังคุด ๕๖๒ ไร่
- โรคใบจุด - มังคุด ๑๗๗ ไร่